

9. Västanå och Röttle by

Naturreseptet lockar många besökare, inte minst under våren när bokskogen slår ut och den rika vårbloomningen med lungört, blå-, vit- och gulsippor breder ut sig.

Strax söder om Gränna ligger Röttle by med sin medeltida kvarnmiljö och kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Vid Röttle by börjar Västanå naturreservat som sträcker sig nästan 5 km söderut längs med förkastningsbranten mellan Vätterstranden och E4. Området är mycket omväxlande och erbjuder höga natur- och kulturvärden och rofyllda promenader utmed Vättern med vackra vyer över sjön och Visingsö.

Ett flertal stigar i området gör det lätt att ta sig fram. Den dramatiska topografin utmed Vättersänkan förstärker upplevelsen ytterligare.

Uppe på förkastningsbranten dominerar hällmarkstallskog med inslag av ek och gran. Marken täcks av blåbärsris och ljung. Gamla senvuxna knotiga träd, solexponerade torra stammar och liggande döda träd förstärker intrycket av orördhet och naturskog. I själva branten finns gammal granskog. Sällsynta vedsvampar och levermossor återfinns på lågor och annan död ved.

Branten är blockig och svårframkomlig med bitvis stupande bergväggar. Här kan sandsten och skiffrar ur Visingsöformationen studeras på nära håll. I den nedre delen av branten övergår skogen i en blandning av lövträd

som ask, alm, ek, asp och bok, men också granplanteringar som dock ska avvecklas. Blandlövskogen är gammal med höga naturvärden knutna till trädskiktet.

Nedanför branten tar de så kallade ”rasterna” vid, ett planare område ner mot sjöstranden med bokskog och örtrika lövskogar. Troligen kommer namnet av att bönderna på Visingsö i äldre tider lät sina djur gå och beta eller rasta här när det var ont om bete hemmavid. Det skyddade läget nedanför branterna ger ett gynnsamt lokalklimat, vilket tillsammans med den rika berggrunden ger goda förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv.

Harr

I naturreservatet ingår också nedre delen av Röttleån som rinner ut i Vättern genom en djupt nedskuren ravin kantad av ädellövrik brantskog. Röttleån avvattnar de högre liggande Kvarnsjöarna och Bunn genom en sprickdal i nordsydlig riktning. Den stora fallhöjden gör att vattenkraften redan under tidig medeltid togs i anspråk för kvarndrift. Nere vid Röttle finns rester av äldre kvarn- och dammanläggningar.

Röttleån är speciellt värdefull ur fisksynpunkt. Nedre delen är ett betydelsefullt lekområde för uppvandrande öring och harr från Vättern. Även uppströms ån finns ett stationärt bestånd av strömlevande öring.

VÅRT ATT VETA

Naturreservatet Västanaå är 130 ha. Västanaåleden och John Bauerleden går genom området. Rastplats med vindskydd finns i den sydöstra delen och ett flertal sittbänkar finns spridda utmed vandringsleden.

VÄGBESKRIVNING: Kör E4 mot Gränna, ta avfart 103 mot Gyllene Uttern, sväng höger och därefter vänster mot Röttle.

PARKERING: P-platser finns i Röttle by.

BUSS: Buss mot Gränna, hållplats Röttlevägen, promenad ca 1 km till Röttle.

Silverstreckad pärlmorfjäril

Jättebäckslända

I naturreservatet finns en rik biologisk mångfald med många rödlistade arter inte minst bland lavar och mossor samt skalbaggar knutna till död ved. Reservatet är också känt för sitt rika fågelliv med bl.a. skogsduva, rosenfink och mindre flugsnappare. I Röttleån finns häckande strömstare och forsärla. Åtta arter fladdermöss har påträffats i och omkring Röttle. Den större barksnäckan som bara finns utmed östra Vätternbranterna, har vid Röttle en av sina rikare förekomster.

